



ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-483

19.03.2021

Прем'єр-міністру України

ШМИГАЛЮ Д.А.

Шановний Денисе Анатолійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит групи народних депутатів (Тістика Р. Я. та інших, всього 3 депутата), оголошений на засіданні Верховної Ради України 19 березня 2021 року, для розгляду і надання відповіді авторам запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 5 арк. у 1 прим.
матеріали на 30 арк. - тільки адресату

З повагою

Дмитро РАЗУМКОВ



НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5 e-mail: tistyk@rada.gov.ua, тел. (044) 255-42-29

№107/1703/01 від 17.03.2021

Прем'єр-міністру України
Шмигалю Д.А.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо перенесення спеціальності «Міжнародне право» до галузі знань «Право»

Шановний Денисе Анатолійовичу!

Юридична освіта в Україні перебуває сьогодні у процесі реформування. Одним зі спірних питань реформи є визначення місця та змісту спеціальності «Міжнародне право».

Наразі «Міжнародне право» є складником галузі знань 29 «Міжнародні відносини». Міністерством освіти і науки України розроблено «Концепцію розвитку юридичної освіти». Пропозиція МОН України щодо реформування галузі міжнародного права полягає у перенесенні спеціальності «Міжнародне право» до галузі знань «Право».

Така пропозиція спрямована на уніфікацію вищої юридичної освіти. Переваги такого підходу практично відсутні, якщо не вважати такою перевагою збільшення потенціалу для нав'язування представникам різних правничих шкіл, серед яких і українська школа міжнародного права, уявлень тих чи інших фахівців про «єдино правильну» юридичну освіту. Такий підхід створює ризики загальнодержавного масштабу:

- ліквідація плюралізму у вищій юридичній освіті шляхом створення уніфікованих та загальнообов'язкових підходів до єдиного стандарту «типової» юридичної освіти, у яких неминуче будуть відображені власні упередження її авторів;
- знищення сформованої десятиріччями в Україні успішної практики підготовки юристів-міжнародників, що досягли великих успіхів як у захисті інтересів держави, так і в питаннях юридичного забезпечення міжнародного бізнесу. Останнє може відбутися через свідоме розмиття особливостей здобуття компетентностей та знань у сфері міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, європейського права, а також через ризик втрати глибокої мовної підготовки, що якісно відрізняє юриста-міжнародника.

Десятиліття існування самостійної спеціальності «Міжнародне право» не дали жодних істотних підстав поставити під сумнів якість відповідної вищої юридичної освіти, що ґрунтується на вивченні національного права на основі методології порівняльного правознавства та на глибокому вивченні міжнародного права, міжнародного приватного права та європейського права. Об'єктами професійної діяльності випускників спеціальності «Міжнародне

право» є правові відносини, що виникають у процесі здійснення зовнішньополітичної та зовнішньоекономічної діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, а також правові відносини з іноземним елементом між органами державної влади та місцевого самоврядування різних держав, фізичними та юридичними особами різних громадянств і юрисдикцій, що передбачає знання міжнародного права.

Випускник спеціальності «Міжнародне право» має достатньо знань та компетенцій не лише для того, щоб працювати в міжнародній урядовій чи неурядовій організації, дипломатичній, консульській установі, міжнародних проектах тощо, а й в якості «класичного» юриста. Чимало випускників міжнародного права очолюють провідні юридичні фірми України та займають керівні посади в державних та міжнародних органах. У цьому сенсі очевидно, що спроби у процесі уніфікації юридичної освіти «загубити» спеціальність «Міжнародне право» або затиснути її у рамках тоталітарних стандартів у жодному разі не пов'язане із потребою підвищення якості освіти.

Також пропозиція МОН України викликає неприйняття та критику з боку шкіл міжнародного права України та не враховує особливостей спеціальності «Міжнародне право». Також вкрай важливо усвідомлювати, що штучне вилучення «Міжнародного права» з галузі знань «Міжнародні відносини» призведе до розмивання потужної школи міжнародно-правової науки, яка формувалася в Україні протягом 75 років.

Окрім того, даний проект Концепції не відповідає чинному законодавству України про освіту, а в деяких аспектах й суперечить йому. Проектом вибудовується уніфікована та зарегульована система вищої юридичної освіти,

що має потенціал не лише не підвищити, а й знизити її якість. Саме такими є пропоновані кардинальні інституційні зміни.

І наостанок, хочу наголосити, що у нас вже 7-ий рік триває війна. А такі зміни не відповідають викликам сучасності та тій дійсності, в якій живе наша держава та послаблять авторитет України на міжнародній арені.

Враховуючи вищенаведене та керуючись ст. 15 Закону України “Про статус народного депутата України”,

ПРОШУ:

1. Розглянути депутатський запит щодо перенесення спеціальності «Міжнародне право» до галузі знань «Право»;
2. Вжити всіх можливих заходів та не допустити перенесення спеціальності «Міжнародне право» до галузі знань «Право», а залишити «Міжнародне право» в системі «Міжнародних відносин»;
3. Надати відповідь на депутатський запит в строк передбачений законодавством.

Додатки - на 30 аркушах

**З повагою
народні депутати України**



Тістик Р.Я. (407)

D.O. Neperoko - (82) - my
L.A. Opam (24) Richard French